

РЕШЕНИЕ

№ 60183

гр. София, 09 март 2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, Наказателна Колегия, първо наказателно отделение, в публичното съдебно заседание на двадесет и втори октомври, две хиляди двадесет и първа година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Мина Топузова

ЧЛЕНОВЕ: Валя Рушанова

Красимир Шекерджиев

при участието на секретаря Мира Недева и прокурора Явор Гебов, като разгледа докладваното от съдия Шекерджиев КНД № 653 по описа за 2021 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е образувано по касационни жалби на подсъдимия К. Н. И., неговия защитник и защитника на подсъдимия Т. М. М. срещу решение №260070, постановено на 14.12.2020 г. по ВНОХД №242/2020 г. по описа на Апелативен съд - Пловдив, с което е изменена присъда №22, постановена на 28.02.2020 г. от Окръжен съд - Пловдив по НОХД №862/2018 г., като първоинстанционния съдебен акт е изменен в частта, с която изпълнението на наложеното на подсъдимия И. наказание две години и шест месеца „лишаване от свобода“ е отложено по реда на чл.66, ал.1 НК за срок от пет години, като е постановено то да бъде изтърпяно ефективно при първоначален „общ“ режим.

Първоинстанционната присъда е потвърдена в останалата ѝ част, с която подсъдимия И. К. С. е признат за виновен в това, че на 16.12.2014 г. в [населено място], на [улица]при управление на МПС- л.а. „Ауди“ А3, с ДК [рег.номер на МПС] е нарушил чл.20, ал.1 и ал.2, чл.119, ал.1, чл.123, ал.1 ЗДВП и по непредпазливост причинил смъртта на П. Т. П., като деянието е извършено на пешеходна пътека и деецът е избягал от местопроизшествието- престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, във вр. с ал.1, б.“в“, във вр. с чл.342, ал.1 НК, като на основание чл.55, ал.1 НК са му наложени наказания две години „лишаване от свобода“, което следва да бъде изтърпяно при първоначален „общ“ режим и „лишаване от право да управлява МПС за срок от две години, считано от влизане на присъдата в сила.

С присъдата подсъдимият К. Н. И. е признат за виновен в това, че за периода от 12.01.2015 г. до 25.03.2015 г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление на три пъти, в качеството на длъжностно лице- полицаи- като съизвършител, в съучастие със С. Р. Д.- като помагач е използвал своето служебно положение, за да набави за себе си и за друго противозаконна облага в размер на 220 лева- престъпление по чл.283, във вр. с чл.26, ал.1, във вр. с чл.20, ал.2 НК, като на основание чл.54 НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от една година.

С присъдата подсъдимият И. е признат за виновен в това, че на 06.12.2014 г. в [населено място]- като извършител в съучастие с Т. М.- като помагач е спомогнал подсъдимия С.- лице, извършило престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, във вр. с ал.1, б.“в“, във вр. с чл.342, ал.1 НК да избегне наказателно преследване, без да се е

споразумял с него преди да е извършило престъплението- престъпление по чл. 294, ал.4, във вр. с ал.1 НК, във вр. с чл.20, ал.2 НК, като на основание чл.54 му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години.

С присъдата подсъдимият И. е признат за виновен в това, че на неустановена дата е придобил и до 27.04.2015 г. е държал боеприпаси за огнестрелни оръжия- 89 бр. бойни pistolетни патрони кал. 9x18 и 1 бр. pistolетен патрон кал.9x19 мм, без да има за това надлежно разрешение- престъпление по чл.339, ал.1 НК и на основание чл.54 НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години и шест месеца.

С присъдата подсъдимият И. е признат за виновен в това, че на 27.04.2015 г. в [населено място] е държал боеприпаси 23 бр. патрони за ловно оръжие и 16 бр. бойни pistolетни патрони, като не е взел необходимите мерки за сигурност и особено мерките, предвидени в чл.98, ал.1 ЗОБВВПИ, като ги е съхранявал извън метална каса- престъпление по чл.338, ал.1 НК, като на основание чл.54 му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от една година.

С присъдата подсъдимият И. е признат за виновен в това, че за периода от 23.08.2014 г. до 20.03.2015 г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление е поискал и приел от Н. Б. У. дар, които не му се следва- пари в общ размер 1 800 лева, за да упражни влияние при взимане на решения от длъжностни лица във връзка със службата им- престъпление по чл.304б, ал.1 НК, във вр. с чл.26, ал.1 НК, като на основание чл.54 НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години.

На основание чл.23, ал.1 НК по отношение на подсъдимия И. е наложено едно общо наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години и шест месеца и на основание чл.307а НК е осъден да заплати в полза на Държавата сумата от 1 800 лева.

На основание чл.59 НК е приспаднало времето, през което подсъдимият И. е бил задържан с мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“.

С присъдата подсъдимият Т. М. М. е признат за виновен в това, че на 06.12.2014 г. в [населено място]- като подбудител и помагач, в съучастие с подсъдимия И.- като извършител умишлено го е склонил да спомогне на подсъдимия С. извършил престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, във вр. с ал.1, б.“в“, във вр. с чл.342, ал.1 НК да избегне наказателно преследване, без да се е споразумял с това лице, преди да е извършило престъплението- престъпление по чл. 294, ал.4, във вр. с ал.1, във вр. с чл.20, ал.3 и ал.4 НК, като на основание чл.54 НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години.

С присъдата на основание чл.66, ал.1 НК е отложено изпълнението на наложеното на подсъдимия М. наказание за срок от пет години и е приспаднало времето, през което той е бил задържан по ЗМВР- 28.04.2015 г.

С присъдата подсъдимия Б. Н. Т. е признат за виновен за това, че в периода от 06.12.2014 г. до 03.12.2015 г., при условията на продължавано престъпление, на три пъти е спомогнал на подсъдимия С., извършил престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, във вр. с ал.1, б.“в“, във вр. с чл.342, ал.1 НК да избегне наказателно преследване, без да се е споразумял с това лице, преди да е извършило престъплението- престъпление по чл. 294, ал.4, във вр. с ал.1, във вр. с чл.26, ал.1 НК, като на основание чл.54 НК му е наложено наказание „пробация“ с пробационни мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за една година и „задължителни срещи с пробационен служител“ за срок от една година, като на

основание чл.59, ал.1 НК е приспаднато от наложеното наказание „пробация“ времето, през което той е бил задържан по ЗМВР на 27.04.2015 г.

С присъдата подсъдимият С. Р. Д. е признат за виновен в това, че за периода от 12.01.2015 г. до 25.03.2015 г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление на три пъти- като помагач, в съучастие с подсъдимия И. длъжностно лице- полицай- като съизвършител, умишлено го е улеснил чрез използване на служебното си положение, да набави за себе си и за друго противозаконна облага в размер на 220 лева- престъпление по чл.283, във вр. с чл.26, ал.1, във вр. с чл.20, ал.4 НК, като на основание чл.78а, ал.1 НК е освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1 000 лева.

С присъдата на основание чл.189, ал.3 НПК подсъдимият С. е осъден да заплати направените по делото разноски в размер на 2008, 16 лева, а подсъдимият И. в размер на 450 лева.

С присъдата първостепенният съд се е произнесъл и по веществените доказателства и веществените доказателствени средства по делото.

В касационната жалба на подсъдимия И., допълнението към нея и касационната жалба на защитника му се сочат всички касационни основания.

Поддържа се, че въззивният съд е допуснал съществени нарушения на процесуални правила, като неправилно е оценил доказателствените материали и е направил фактически изводи, които не следват от тях.

Твърди се, че в хода на проведеното съдебно следствие са нарушени правата на подсъдимия, като не са уважени доказателствени искания на защитата. Като съществено процесуално нарушение се сочи невъзможността на защитата да се запознае с протоколите на приложените по делото ВДС и да води бележки по тях. Оспорва се и кредитирането на показания на свидетели, които са експлоатирали СРС и са провеждали оперативни беседи, като се поддържа, че информацията, съдържаща се в тях не може да бъде използвана за установяване на релевантни за производството факти. Като съществено нарушение на процесуални правила се посочва и кредитирането на протокола за оглед, за който се твърди, че е съставен не по предвидения процесуален ред, като съдържа зачерквания, които компрометират информацията в него. Оспорва се и цененето на доказателствените резултати на използвани СРС, които са били разрешени за подсъдимия М. и не могат да служат като доказателства за установяване на факти, свързани с обвинения за друг подсъдим.

В касационните жалби се поддържа и оплакване за неправилно приложение на материалния закон, като се твърди, че неправилно съдилищата са преценили, че е осъществено престъплението по чл.283 НК, като не са отчели това, че подсъдимият И. не е осъществил каквито и да е действия, които да могат да бъдат приети като използване на служебно поведение с цел да се набави съставомерната облага. Моли да бъде отчетено, че при регистрацията на МПС не е допуснато нито едно нарушение, а и към инкриминирания период не се е изисквал преглед на автомобилите.

За престъплението по чл.294 НК и 339 НК се поддържа, че изводите за съставомерност на инкриминираните деяния се основават не неправилно ценени доказателства и незаконосъобразно установени факти.

За престъплението по чл.304б НК се твърди, че подсъдимият И. не е искал, нито е приемал дар, за да упражни влияние, което е и основание да се прецени, че действията му неправилно са квалифицирани по този текст.

В касационните жалби се правят и оплаквания за явна несправедливост на наложеното наказание, като се твърди, че незаконосъобразно е отменена първоинстанционната присъда в частта ѝ, относима към приложението на чл. 66 НК и изпълнението на наложеното общо наказание е постановено да бъде ефективно. Поддържа се, че са налице всички предпоставки за приложение на института на условното осъждане.

При условията на алтернативност се предлага атакувания въззивен съдебен акт да бъде изцяло отменен, а делото върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд или да бъде постановен нов съдебен акт, с който И. да бъде признат за невиновен по всички обвинения и оправдан, или да бъде изменен постановения въззивен акт, като бъде намален размера на наложеното наказание „лишаване от свобода“ и изпълнението му да бъде отложено по реда на чл.66, ал.1 НК.

В касационната жалба на защитника на подсъдимия М. и допълнението към нея се сочат касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.3 НПК. Поддържа се, че неправилно е постановена осъдителна присъда, като липсват доказателства, установяващи факта на извършване на престъплението по чл.294, ал.4, във вр. с чл.20, ал.3 и ал.4 НК. Твърди се, че единствените доказателствени източници, които подкрепят обвинителната теза са събрани чрез използване на СРС и не са подкрепени с никакви гласни доказателства. В жалбата се прави и оплакване за справедливостта на наложеното наказание, като се моли за отмяна на постановения въззивен съдебен акт или да бъде намалено наложеното му наказание и то да бъде определяно в минимален размер.

В касационното съдебно заседание защитникът на подсъдимия И. поддържа оплакванията, отразени в касационната жалба и допълнението към нея. Моли атакувания въззивен съдебен акт да бъде отменен, а делото върнато за ново разглеждане с указания за правилното му решаване.

Защитникът на подсъдимия М. поддържа оплакванията и исканията, отразени в касационната жалба и допълнението към нея и моли те да бъдат уважени.

Представителят на ВКП предлага касационните жалби да бъдат оставени без уважение. Предлага да се споделят изводите на въззивния съд по отношение на фактите и правото. Моли да бъде отчетено, че правилно първоинстанционната присъда е отменена по отношение на приложението на чл.66, ал.1 НК и законосъобразно е преценено, че подсъдимият И. трябва да изтърпи ефективно наложеното му наказание, тъй като той е признат за виновен в извършването на пет самостоятелни престъпления, някои от които при условията на продължавани престъпления. На тези основания предлага въззивното решение да бъде оставено в сила.

Подсъдимият М. не взема участие в касационното производство.

Подсъдимите Сарафски, Т. и Д. и техните защитници не взимат участие в касационното производство.

Подсъдимият И. моли въззивното решение да бъде отменено, а делото върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните в производството и извърши проверка на въззивния съдебен акт, намери следното:

По жалбата на подсъдимия М.

Касационната жалба е неоснователна.

Във всички касационни жалби са изложени пространни оплаквания за допуснати съществени нарушения на процесуални правила при анализа на доказателствените материали. Следва да се отчете, че небосноваността на атакувания съдебен акт не е след посочените в процесуалния закон касационни основания. Ето защо при преценка на основателността им съдът ще провери единствено дали са допуснати процесуални нарушения при приобщаването на доказателствените източници към доказателствената съвкупност и как е формирано вътрешното убеждение на решаващите съдилища.

Касационният съд прецени, че предходните съдебни състави са анализирали задълбочено и правилно доказателствата и доказателствените средства, относими към обвинението по чл.294 НК, като вярно са установили съставомерните факти. Не може да бъде споделено неконкретизираното оплакване, че липсват доказателства, установяващи факта на извършване на престъпление от този подсъдим. Правилно решаващите съдилища са ценили показанията на свидетелите В., Н. К., П., Г. К., А., Т. и Б., от които се установява времето и мястото на настъпилото произшествие, състоянието на пострадалия и местоположението на автомобила, управляван от подсъдимия С.. Обосновано са ценени показанията на свидетелите К. и П., от които се установява поведението на подсъдимия С. непосредствено след напускането на местопроизшествието и това, че именно той ги е ангажирал да проследят линейката и да го уведомят за състоянието на пострадалия пешеходец.

Въззивната инстанция законосъобразно еценила и обясненията на подсъдимия М., който поддържа, че непосредствено след произшествието е потърсил и впоследствие е осъществил контакт с подсъдимия И. (провел е телефонен разговор) и в след това се е свързал по телефона и с подсъдимия С., тъй като същите кореспондират с останалите събрани в хода на производството доказателства.

Касационният съд прецени, че приложените по делото ВДС (създадени въз основа на използвани СРС), от които е направен верния доказателствен извод, че в хода на разговора, воден между двамата подсъдими М. е съобщил на И. за настъпило произшествие, за пострадалия пешеходец и е помолил за указания как може да бъде избегнато носенето на наказателна отговорност от страна на подсъдимия С.. Правилно въззивният съд е приел, че И. е дал такива указания, като е препоръчал да се намери друго лице, което да се представи за водач на участвалия в произшествието автомобил. Именно тези указания са били предадени от подсъдимия М. на подсъдимия С., което е довело до по-нататъшните действия на двамата и конкретно осъщественото от подсъдимия Т. (който се е представил за водач на превозното средство).

Касационната инстанция прецени, че не е съществувала процесуална пречка за използване на СРС по отношение на подсъдимия М., като в случая са спазени изискванията на чл.173 и сл. НПК и престъплението по чл.294 НК е включено в тези, посочени в разпоредбата на чл.172, ал.2 НПК. В случая не намира приложение и ограничението по чл.177, ал.1 НПК, тъй като постановения съдебен акт не се основава единствено на данните, събрани при използване на СРС, но и на

множество други гласни и писмени доказателства и доказателствени средства, установяващи обстоятелства, свързани с това обвинение, между които показанията на посочените по-горе свидетели и обясненията на самия подсъдим.

Правилно въззивният съд е преценил, че с действията си подсъдимия М. е осъществил състава на престъплението по чл.294, ал.4, във вр. с чл.20, ал.3 и ал.4 НК.

От обективна страна той е действал с подсъдимият И. в съучастие като подбудител и помагач, тъй като е иницирал извършването на престъплението от последния, като е разказал действително настъпилите факти и е потърсил съдействие за възможността да бъде прикрито извършването на престъплението от страна на подсъдимия С.. С тези свои действия М. е мотивирал И. да осъществи състава на престъплението по чл.294 НК, а и впоследствие след като е получил от него указания как да бъде прикрито участие на С. му ги е предал.

Правилно въззивният съд е преценил, че престъплението е осъществено и от субективна страна, като вярно е приел, че М. е действал с пряк умисъл, като е съзнавал, че дейността му е насочена към постигане на съставомерната цел-избягване на наказателно преследване за подсъдимия С..

Законосъобразно е ангажирана и наказателната отговорност за осъществен квалифициран състав на престъплението по чл.294, ал.4 НК, тъй като подсъдимият М. е съзнавал, че подсъдимият И. е полицейски орган, тъй като работи като младши автоконтрольор в „Пътна полиция“.

Касационният съд прие, че наложеното на подсъдимия М. наказание в размер на две години „лишаване от свобода“ не е явно несправедливо по смисъла на чл.348, ал.5 НПК, защото то е определено при изключителен превес на смекчаващите отговорността обстоятелства на минималния размер, посочен в разпоредбата на чл.294, ал.4 НК. По делото липсват доказателства, които да установяват наличието на която и да е от хипотезите на чл.55, ал.1, т.1 НК.

Правилно изпълнението на наложеното наказание е отложено по реда на чл.66, ал.1 НК за срок от пет години, като и според касационната инстанция за постигане на целите му не се налага ефективното му изтърпяване.

По жалбите на подсъдимия И. и неговия защитник:

Касационните жалби са неоснователни.

По обвинението за извършване на престъпление по чл.283 НК

Основното оплакване в касационната жалба по това обвинение е свързано с оспорване на изводите на решаващите съдилища, че възприетите факти са неправилно установени и не водят до извод за съставомерно поведение на подсъдимия И..

Настоящият състав прие, че решаващите съдилища не са допуснали процесуално нарушение, като са ценили показанията на свидетелите Р., С., М., Г., М. (приобщени по реда на чл.281 НПК) и обясненията на подсъдимия Д. (приобщени по реда на чл.279 НПК). Те са законосъобразно кредитирани, като вярно е отчетено съдържанието им. Правилно въз основа на тези показания съдилищата са установили, че във всеки един от инкриминираните три случая при регистрацията на конкретното превозно средство е бил търсен контакт с

подсъдимия, респективно той е насочвал съответния свидетел към подсъдимия Д. и след това е получавал парични средства за тази своя дейност. Показанията на тези свидетели кореспондират и с обясненията на подсъдимия Д., който е категоричен, че сам е получавал заплащане за оказаното съдействие, както и за това, че парични средства са получавани и от подсъдимия И..

Тези доказателствени източници се подкрепят и от приложените по делото ВДС (съставени при използване на СРС), от които се установяват водените разговори от свидетелите с подсъдимия и тези, водени между подсъдимите И. и Д..

Съпричастността на подсъдимия И. към дейността по регистрацията на един от автомобилите-Тойота Хайлукс с ДК [рег.номер на МПС] се установява и от показанията на свидетеля К. и от приложените ВДС, в които се съдържа информация за водените на инкриминираната дата разговори между двамата и конкретно това, че подсъдимият е положил активни усилия за регистриране на автомобила, както и това, че е получил парично заплащане за това.

Касационният съд се съгласява с отразеното в касационната жалба становище, че показанията на свидетелите С. и П. не могат да бъдат ползвани при изясняване на релевантните за изхода на производството факти, тъй като те имат характер на деривативни доказателствени източници и възпроизвеждат информация, която им е станала известна въз основа на участието им във воденото разследване (извънпроцесуален контакт със свидетели). В случая е напълно недопустимо да се заместват първичните доказателства с деривативни такива, когато първите са достъпни. В тази връзка следва да бъде споделена тезата на защитата, че процесуалния ни закон, макар и да дават възможност полицейски служители да бъдат разпитвани в качеството на свидетели, не позволява показанията им да бъдат ползвани в частта, с която те възпроизвеждат информация, базирана на извънпроцесуални изявления, провеждани оперативни беседи или използване на СРС, тъй като за всяко едно от тези действия в е предвиден процесуален ред за осъществяването му. Когато този ред не е спазен информацията, станала известна по непредвиден в закона ред не може да бъде използвана за установяване на релевантни факти.

Независимо от изложеното по отношение на доказателствената стойност на показанията на свидетелите С. и П. в хода на процеса са събрани достатъчно доказателства и доказателствени средства, които установяват приетите от предходните съдилища факти, релевантни за това обвинение. Тези доказателствени източници са обсъдени подробно и правилно, което е и основание да се прецени, че при анализа им не са допуснати съществени процесуални нарушения по смисъла на чл.348, ал.3 НПК.

Касационният съд прецени, че правилно решаващите съдилища са квалифицирали действията на подсъдимия И., като вярно са приели, че той е осъществил състава на престъплението по чл.283 НК.

Законосъобразно е прието, че подсъдимият може да е субект на престъпление по посочения текст, тъй като при осъществяването на трите инкриминирани деяния той е бил полицейски служител- „младши контролор“ към „Пътна полиция“ при ОД МВР- [населено място]. Няма спор, че при всяко едно от тях той е получил парични средства и е осигурил и възможност такива да бъдат получени от подсъдимия Д.. Инкриминираната му дейност е била свързана със службата, като при всеки един от случаите той е осъществил извънслужебно взаимоотношение с трети лица, като им е осигурил наследващо им се предимство-

по- бързо да получат услугата (за две от деянията), а в случая с автомобила Тойота Хайлукс с ДК [рег.номер на МПС] е ангажирал за тази цел и свои колеги.

Настоящият съдебен състав категорично не може да сподели оплакването, че това престъпление не е осъществено, тъй като всяко от инкриминираните деяния е представлявало легално действие, при което не са нарушени реда и правилата за извършване на исканата услуга. При анализа на разпоредбата на чл.283 НК може да бъде направен извод, че този законов текст се явява субсидиарен по отношение на разпоредбата на чл.282 НК (основен състав на престъплението по служба) и може да бъде осъществен единствено и само при липса на нарушаване на служебните задължения. Ако извършителят, с целта по чл.283 НК, е нарушил или не е изпълнил служебните си задължения, то действията му ще са съставомерни именно по основния състав на престъплението по служба, а не по чл.283 НК. Ето защо обстоятелството, че подсъдимият И. не е нарушил служебните си задължения не може да бъде аргумент за извод, че той не е извършил престъпление по чл.283 НК.

Правилно решаващите съдилища са преценили, че подсъдимият е осъществил състава на престъплението и от субективна страна- при форма на вината пряк умисъл, като е съзнавал, че използва служебното си положение с цел да получи противозаконна облага.

Вярно съдът е приел, че в случая е осъществен състава на продължавано престъпление, тъй като и трите инкриминирани самостоятелни деяния са извършени при наличието на предпоставките посочени в нормата на чл.26, ал.1 НК.

Предвид изложеното, касационният съд прецени, че въззивният съд не е допуснал нарушение на материалния закон и правилно го е приложил, като е преценил, че подсъдимият И. е осъществил състава на престъплението по чл.283, във вр. с чл.26, ал.1, във вр. с чл.20, ал.2 НК.

По обвинението за извършване на престъпление по чл.338 НК

В касационните жалби на подсъдимия И. и защитника му не се сочат конкретни оплаквания, свързани с постановените осъдителни актове по това обвинение. В производството пред касационната инстанция не съществува служебно начало, характерно за предходните инстанции, поради което и за този състав се явява безпредметно да излага пространни мотиви по отношение на атакуваното въззивно решение в тази му част. Следва единствено да се посочи, че и по отношение на това обвинение при обсъждане на доказателствените източници не са допуснати нарушения на процесуалния закон, а материалният закон е приложен правилно.

По обвинението за извършване на престъпление по чл.339 НК

Основното оплакване в касационните жалби по отношение на това обвинение е за това, че са допуснати съществени неточности при анализа на доказателствените източници и неправилно е преценено, че инкриминираните боеприпаси са открити в помещение, ползвано само от подсъдимия И., както и това, че те му принадлежат.

Касационният съд прецени, че протокола за претърсване и изземване, с който са иззети инкриминираните боеприпаси, е съставен при липса на допуснати съществени нарушения на процесуални правила. Не може да бъде споделено

оплакването, че от съдържанието му не може да се направи извод, че иззетите вещи са се намирали в помещение, използвано от подсъдимия. Напротив, това се установява не само от обсъждания протокол, но и от други доказателствени източници в това число показанията на свидетеля Н. И.- баща на подсъдимия, който е категоричен, че именно подсъдимия обитава помещението. В процесуалния документ са посочени изчерпателно иззетите боеприпаси и мястото където те са открити. Същите са описани коректно и са приобщени към доказателствената съвкупност по начин, който изключва съмнение, че тези предмети са различни от изследваните от изготвената балистична експертиза.

Не може да се сподели тезата, че в текста на протокола за претърсване и изземване са допуснати непълноти или противоречия, като не може да се приеме, че отбелязването на това, че претърсването е осъществено в „жилищна сграда“, а по-надолу в документа е използван изрза „кооперация“ е обстоятелство, което не позволява да се прецени, къде е осъществено действието. Няма спор, че боеприпасите са намерени в помещение на третия етаж на сградата, което обичайно е обитавано от подсъдимия И..

Не може да бъде възприето оплакването, че в протокола съществуват задрасквания, които компрометират съдържанието му, тъй като поправката не е осъществена при спазване на реда, посочен в нормата на чл.130 НПК. Действително законодателят е предвидил при поправяне на изготвеното писмено доказателствено средство (каквото е обсъждания протокол) поправената част от текста да бъде отново подписвана от всички ангажирани със съставянето му лица. В този случай това изискване не е изпълнено, но от важно значение е в коя част на документа е осъществена поправката. Тя е отразена в частта, в която подсъдимият е изразил становището си по отношение на вещите, а подобно изявление няма доказателствена стойност и не е същностна част от протокола. Дори да се приеме, че информацията, съдържаща се там не може да бъде ползвана поради нарушение на чл.130 НПК, това няма никакво значение, тъй като тя и без това не установява съществените за процесуалния документ обстоятелства- къде, кога и какво е открито и впоследствие чрез изземване е приобщено към доказателствената съвкупност.

Касационната инстанция намира за основателно направеното възражение, че неправилно предходните съдебни състави са ползвали отразеното от подсъдимия саморъчно изявление, в което той твърди, че намерените боеприпаси са негови, като подкрепящо обвинителната теза в частта за авторството. Подобно изявление, заместващо обясненията на привлеченото към наказателна отговорност лице, няма процесуално или доказателствено значение и не може да бъде източник на информация за релевантни за делото факти.

Не може да бъде споделено, отразеното в жалбите оплакване, че протоколът е съставен при допуснато формално нарушение на чл.162, ал.1 НПК, тъй като собственикът на жилището не е присъствал на извършеното действие по разследването. На първо място процесуалното действие и извършено в присъствие на подсъдимия, за който е установено, че е ползвал помещението. На следващо място от показанията на свидетеля Н. И. се установява, че той е бил на адреса, знаел е за осъщественото действие, възприел е представеното разрешение за извършването му и е останал в двора, тъй като е съзнавал, че подсъдимият И. присъства на фактическото му извършване.

Централно значение за това производство има въпроса за това кой е обитавал помещението, в което са открити боеприпасите и кой е техен притежател. Настоящият състав прие, че въззивният съд правилно е преценил, че именно подсъдимият е собственик на инкриминираните вещи. Вярно са интерпретирани показанията на свидетеля Н. И., който на досъдебното производство е бил категоричен, че подсъдимият живее на третия етаж (там където са намерени вещите), че помещението, което той използва като спалня се намира на втория етаж, както и това, че боеприпасите не са били негови. Правилно са кредитирани показанията му приобщени по реда на чл.281, ал.4 НПК, а не тези дадени в хода на съдебното следствие, тъй като именно те кореспондират и с откритите в помещението, където са се намирали боеприпасите документи- наказателни постановления, актове за установяване на административни нарушения, копия на лични карти и свидетелства за управление на МРС, които без съмнение са принадлежали на подсъдимия И. и са били свързани със служебната му дейност.

Предвид всичко изложено, касационният съд прие, че в хода на производството и по това обвинение не са допуснати съществени нарушения на процесуални правила, свързани с анализа на релевантните доказателства и доказателствени средства.

Правилно въззивният съд е приел, че е осъществен състава на престъплението по чл.339 НК, като вярно е преценено, че боеприпасите са принадлежали на подсъдимия, той не е имал разрешение за притежаването им и ги е придобил и държал до откриването и изземването им.

Верни са изводите, че престъплението е осъществено и от субективна страна, като И. е съзнавал горните обстоятелства и е осъществил продълженото престъпление при форма на вината пряк умисъл.

Ето защо и по отношение на това обвинение касационният съд прецени, че материалния закон е приложен правилно.

По обвинението за извършване на престъпление по чл.294 НК

Касационната инстанция не възприе оплакванията за допуснати съществени процесуални нарушения при постановяването на осъдителен съдебен акт по това обвинение по отношение на подсъдимия И.. Вярно е, че използваните СРС са разрешени по отношение на подсъдимия М., но не може да се сподели оплакването, че доказателствените им резултати не могат да бъдат ползвани и по отношение на И.. Разпоредбата на чл.177, ал.2 НПК предвижда когато при използването на СРС се съберат данни за извършено друго тежко умишлено престъпление, (а това по чл.294, ал.4, във вр. с ал.1 НК е такова) същите да е възможно да бъдат използвани.

Не може да бъде възприето и оплакването, че по делото липсват други доказателствени източници, извън тези събрани чрез СРС, които да установяват факта на извършване на престъплението и авторството на подсъдимия И.. В настоящото решение- в частта му относима към подсъдимия М., е изложил мотиви защо приема, че въззивният съд правилно е анализирал доказателствени източници и вярно е установил релевантните факти. Тези изводи са относими и към обвинението, повдигнато срещу И. и е безпредметно да бъдат повтаряни.

Касационният съд не може да възприеме и оплакването, че не са установени конкретните действия на подсъдимия И. по това обвинение, тъй като от събраните

доказателствени източници се установява, че той е узнал от подсъдимия М. за настъпилото произшествие, съзнавал е, че то представлява престъпление и е приел да укаже съдействие чрез даден съвет как да бъде избегнато носенето на наказателна отговорност от извършителя му- подсъдимия С..

Ето защо съдът прецени, че въззивната инстанция вярно е приложила материалния закон, като правилно е преценила, че престъплението по чл.294, ал.4, във вр. с ал.1, във вр. чл.20, ал.2 НК от обективна и субективна страна е осъществено от подсъдимия И..

По обвинението за извършване на престъпление по чл.304б НК

Касационният съд прецени, че и по отношение на това обвинение относимите доказателствени източници са анализирани пълно и подробно и въз основа на този анализ вярно са установени релевантните факти. Категорично не може да бъде възприета тезата на подсъдимия и защитника му, че от събраните доказателства не може да бъде направен извод, че И. е извършил престъплението, в което е обвинен. Правилно решаващите съдилища са приели, че от показанията на свидетеля У. (приобщени по реда на чл.281, ал.4 НПК) се установява че той е уведомил подсъдимия за извършената му проверка и констатираното нарушение, изразило се в управление на МПС след употреба на алкохол, без свидетелство за правоуправление и без документи на автомобила. Вярно е прието, че подсъдимият е осведомил свидетеля за предвиденото за най- тежкото нарушение наказание и се е ангажирал да му помогне, като е поискал и впоследствие получил сумата от 1500 лева първоначално, а впоследствие още 300 лева (последните за да съдейства да бъде търпяно вместо наложеното наказание шест месеца „лишаване от права“ само част от него в размер на три месеца). Показанията на този свидетел, дадени на досъдебното производство, са кредитирани като достоверни, като е прието, че те се подкрепят и от други доказателствени източници- показанията на свидетеля Н., който е категоричен, че подсъдимият И. го е помолил за снизхождение, обяснявайки, че нарушителят е негов близък и от свидетеля Д., който не само е бил помолен да впише невярно обстоятелство- дата на фактическо отнемане на свидетелството за правоуправление в постановлението, но и го е направил, като е отразил посочената именно от И. дата.

Предвид изложеното може да бъде направен извод, че предходните съдебни състави не са допуснали процесуални нарушения при анализа на доказателствата и вярно са установили фактите по делото.

Касационната инстанция категорично не може да сподели анализа на доказателствата и оплакванията, отразени в касационните жалби по това обвинение, тъй като доводите в тях или са неотнормирани към производството или не кореспондират с правилно кредитираните доказателствени източници.

Съдът е категоричен, че липсата на доказателства свидетелите Н. и Д. да се получили парични средства за осъществената от тях служебна дейност нямат никакво значение за съставомерността на действията на подсъдимия И.. Състава на престъплението по чл.304б НК изисква единствено подсъдимият да е поискал, респективно получил наследваща му се облага при наличието на специална цел- да упражни влияние по отношение на конкретно длъжностно лице. Съставът на престъплението не изисква такова влияние да е упражнено, а в случаите когато е упражнено да е довело до целения резултат. Няма никакво значение за

съставомерността дали получените облаги са предадени на трето лице, както и дали те са послужили да мотивират длъжностните лица да осъществят своите служебни задължения. Ето защо липсата на доказателства, установяващи предлагане или получаване на определена облага от свидетелите Н. и Д. нямат никакво отношение към съставомерността на действията на подсъдимия И.. Напротив, ако той бе информирал двамата свидетели за поетия ангажимент и получената наследваща му се облага и им бе предоставил част от нея, то правната квалификация на осъщественото деяние нямаше да е по чл.304б НК.

В заключение следва да бъде посочено и това, че от разпита на посочените по-горе свидетели се установява, че подсъдимият И. след поемането на ангажимента е осъществил действия по постигане на обещания на свидетеля У. резултат и същият е бил постигнат- все обстоятелства, които не са пряко относими към извършване на инкриминираното деяние по чл. 304б НК, но безспорно подкрепят обвинителната теза. Ето защо, дори да бъде приета интерпретацията на обсъдените по-горе свидетелски показания, предложена от подсъдимия и защитника му тя по никакъв начин не опровергава факта на извършеното престъпление и авторството на подсъдимия И..

Предходните съдебни състави са кредитирали показанията на обсъдените по-горе свидетели, приобщени по реда на чл.281, ал.4 НПК, като съображенията те, а не дадените в хода на съдебното следствие, да бъдат ценени изцяло се споделят и от настоящия съдебен състав, защото кореспондират със събраните в хода на производството други доказателствени източници.

Този състав намира за безпредметно да обсъжда и оплакването за това, че не е повдигнато обвинение за извършване на престъпление на свидетеля Д. защото този въпрос не е относим към настоящото производство. Следва единствено да бъде посочено това, че кога, за какво и срещу кого ще се повдига обвинение са все въпроси, които държавното обвинение решава самостоятелно и наличието или липсата на такова обвинение по никакъв начин не е свързано с осъществяването на състава на престъплението по чл.304б НК от страна на подсъдимия И..

Предвид изложеното съдът прие, че при анализа на относимите и към това обвинение доказателствени източници не са допуснати съществени нарушения на процесуални правила.

Касационният съд прецени, че правилно е приложен и материалния закон, като престъплението е осъществено от обективна и субективна страна.

Вярно въззивният съд е преценил, че подсъдимият И. е поискал, а впоследствие и приел дар- сумата от 1 800 лева, за да упражни влияние при взимане на решение от длъжностни лица- свидетелите Н. и Д., като тези решения са били пряко свързани със служебната им дейност.

Престъплението е извършено и от субективна страна, като подсъдимият е действал с пряк умисъл, като е съзнавал, че иска, респективно след това получава облага и то във връзка с поет ангажимент да упражни влияние върху длъжностни лица да бъдат осъществени действия, които те да извършат по служба.

Във връзка с направеното оплакване за допуснати нарушения на правото на защита поради невъзможност за запознаване с протоколите за изготвените ВДС и самите ВДС следва да бъде посочено това, че тези доказателствени средства са приети и предявени по предвидения процесуален ред от първостепенния съд в заседанието проведено на 28.02.2020 г., като нито една от страните не е изразила оплакване, че не е дадена възможност за запознаване с тях. Ето защо касационният

съд прецени, че няма основание да се приеме, че в хода на производството е допуснато соченото нарушение, което е ограничило правото на защита на подсъдимия И..

По оплакването за явна несправедливост на наложените на подсъдимия И. наказания:

В касационните жалби и допълненията към тях се сочат аргументи, относими към това касационно основание, свързани с дългия период от време, изминал от довършване на последното престъпление, характеристикните данни за подсъдимия и липсата на настъпили общественоопасни последици от дейността му.

Касационният съд прецени, че правилно предходните съдебни състави са определили наказанията на подсъдимия при превес на смекчаващите отговорността му обстоятелства, като са отчетени добрите му характеристикни данни, младата му възраст, безукорното му процесуално поведение и сравнително дългия период от време, изминал от довършване на престъпленията и постановяване на осъдителен съдебен акт. Като отегчаващи отговорността обстоятелства законосъобразно са ценени броя на извършените инкриминирани деяния- за престъплението по чл.283 НК, както и това, че за престъплението по чл.304б НК е въздействано на две длъжностни лица.

При този анализ на смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства на подсъдимия за престъплението по чл.283 НК е наложено наказание една година „лишаване от свобода“ (под средния размер), за престъплението по чл.294, ал.4, във вр. с ал.1 НК- две години „лишаване от свобода“ (минимално предвидено наказание), за престъплението по чл.338, ал.1 НК- една година „лишаване от свобода“ (минимално предвидено наказание), за престъплението по чл.339 НК две години и шест месеца „лишаване от свобода“ (малко над предвиденото минимално наказание) и за престъплението по чл.304б, ал.1 НК- две години и шест месеца „лишаване от свобода“ (малко под предвидения среден размер на наказанието).

Всяко едно от наказанията е определено при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства при правилно отчитане на относимите към индивидуализацията му обстоятелства.

Касационният състав прецени, че нито едно от отмерените наказания не е явно несправедливо по смисъла на чл.348, ал.5 НПК, тъй като те съответстват на обществената опасност на извършените престъпления и тази на подсъдимия И..

Правилно е определено по реда на чл.23, ал.1 НК едно общо най- тежко наказание в размер на две години и шест месеца „лишаване от свобода“, като на основание чл.59, ал.1, т.1 и т.2 НК е приспаднало времето, през което подсъдимият И. е търпял мерки за неотклонение „задържане под стража“ и домашен арест.

Основният въпрос, които следва да бъде разгледан при преценка на основателността на касационната жалба за това касационно основание е дали определеното общо най- тежко наказание следва да бъде изтърпяно ефективно или е възможно отлагането му по реда на чл.66, ал.1 НК.

Въззивният съдебен състав е преценил, че броят на извършените от подсъдимия престъпления, това че част от тях са осъществени при условията на продължавано и продължено престъпление, сравнително високата им степен на обществена опасност и разнородния им характер не дават възможност за

приложение на института на условното осъждане. Това е била и причината да бъде постановено ефективното изтърпяване на наложеното наказание.

Настоящият съдебен състав намира, че в случая не се налага да бъде изтърпяно ефективно отмереното наказание. Няма спор, че обективните предпоставки за приложението на чл.66, ал.1 НК- а именно липсата на предходни осъждания и размерът на наложеното наказание „лишаване от свобода“ са налице. Според касационният съдебен състав е налична и последната предпоставка, а именно за постигане на целите на наказанието не е наложително то да бъде изтърпяно ефективно.

Правилно въззивният съд е отчетел вида, броя и характеристиките на осъществените от подсъдимия престъпления, но не е отчетел в достатъчна степен някой от съществените за решаване на въпроса за наказанието обстоятелства- добрите характеристични данни на И. и най- вече изключително дългия период от време от довършване на престъпната дейност до постановяване на осъдителната присъда. Като самостоятелни обстоятелства относими към индивидуализацията на наказанието следва да бъдат отчетени и сравнително ниската стойност на получените облаги, липсата на допуснати нарушения на правилата за регистрация на автомобили (за престъплението по чл.283 НК), участието на множество други подсъдими при осъществяване на престъплението по чл.294 НК и бързото установяване на действителния извършител на престъплението по чл.343, във вр. с чл.342 НК, както и това, че от престъпленията по чл.338 НК и чл.339 НК не са настъпили никакви вредни последици и не са били съществено застрашени обществените отношения, свързани с техния непосредствен предмет. При преценка дали да бъде изтърпяно ефективно или отложено наложеното наказание на първо място следва да се прецени дали отлагането му ще направи невъзможно постигане на целите по чл.36 НК. Според касационната инстанция целите на специалната превенция могат да бъдат постигнати и при приложението на института на условното осъждане, като съществен аргумент за това е и обстоятелството, че след довършване на инкриминираната дейност на И. той не е осъществил други престъпления. Това наред с обстоятелството, че той има семейство, деца, полага труд и притежава много добри характеристични данни налага извод, че за превъзпитанието му не са налага ефективното изтърпяване на наказанието.

Касационната инстанция наред със специалната превенция отчете и необходимостта от постигане на целите и на генералната превенция, но намира че изтърпяването от подсъдимия И. на наложеното наказание близо осем години след довършване на престъпната му дейност би било неоправдано.

При отчитане на характеристиките на извършените престъпления правилно е първостепенният съд е наложил предвидения в разпоредбата на чл.66, ал.1 НК максимален изпитателен срок, като и според този състав отлагането на наложеното наказание за този срок е достатъчна гаранция на охрана интересите на обществото.

Ето защо съдът прецени, че атакуваният въззивен съдебен акт, в частта му за отмяната на приложението на чл.66, ал.1 НК по отношение на наложеното общо наказание за подсъдимия И. следва да бъде отменен.

Въззивното решение следва да бъде оставено в сила в останалите му части.

Така мотивиран, Върховният касационен съд, Първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ решение № 260070, постановено на 14.12.2020 г. по ВНОХД № 242/2020 г. по описа на Апелативен съд - Пловдив, като го **ОТМЕНЯ** в частта, с която е отменено освобождаването на подсъдимия К. Н. И. от изтърпяване на наложеното общо най-тежко наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години и шест месеца по реда на чл. 66, ал. 1 НК за срок от пет години и на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС е определен първоначален „общ“ режим за изтърпяването му.

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата му част.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.